

SLOVENSKI NAROD

Skupi vas dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petti á 2 D, do 100 vrst 2D 50 p, večji inserati peti vrsta 4 D; notices, poslano, izjave, teklike, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek poseben. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za iznosimo 420 D

Upravnštvo: Knalična ulica štev. 5, pristope. — Telefon štev. 304.

Uredništvo: Knalična ulica štev. 5, 1. nadstropje. — Telefon štev. 34

Potnina platana v gotovini.

Gospodarski svet

Madžarski parlament že par dni žalno razpravlja o vladnem predlogu glede sprememb ustawe. Vlada hoče poleg poslanske zbornice uvesti tudi gornjo zbornico, ki naj nadomesti nekdanjo masnatsko hišo in ob enem se način, uveden skoraj po vseh evropskih državah. Ni dvoma, da bo Bethlenova vlada s svojim predlogom prordila, saj ima v parlamentu zanesljivo večino. Tako bo Madžarska že v začetku prihodnjega leta zopet dobila dvozbornični sistem.

Jasno je, da vodijo budimpeštanško gospodstvo v prvi vrsti politični motivi. Zaveda se, da ne bo mogla trajno vzdržati sedanjega režima, ki daje vladno moč v roke razmeroma majhnemu sloju prebivalstva, dočim je ogromna masa državljanov v svojih političnih krvicah še vedno prikrajšana, kakor je bila pred vojno. Okrog in okrog je Madžarska obdana od držav z dosledno demokratičnim režimom, s splošno, tajno in enako volilno pravico. Vsa Evropa sledi z nezaupanjem njeni zastarti parlamentarizem, Madžarska pa rabi finančne pomoči. Zato bo prej ali sicer morala tudi ona demokratizirati svoj parlament. Za ta slučaj se hočejo današnji mogočniki varovati in si zagotoviti zaslombu vsej v gornji zbornici, ki bo po vladnem načrtu tudi temu primerno sestavljena in vse prej nego demokratična.

In vendar je marsikdo, ki zavida Madžarom tudi tak zastareli in nedemokratični senat. V današnji splošni krizi parlamentarizma, razjedenega in onesposobljenega po političnih strateh, se vedno bolj pojavlja zahteva po parlamentarnem zastopstvu, ki bi bilo vsaj malo izven politike. Tudi v Jugoslaviji se je že ponovno sprožila ideja senata, ki ga je celo predvideval tudi vladni ustavni načrt, a je pri razpravi v Narodnem predstavništvu propadel. Danes priznavajo skoraj vsi, da je bila to pogreška, ki jo državi že mnogo škodovala, in znova se pojavlja zahteva, da se ustvari poleg Narodne skupščine drug zakonodajni forum.

Vsak dan bolj se kaže potreba po takih institucijah. Skoro vsi zakoni, kar smo jih doslej dobili, so izšli iz nezmožnosti. Narodne skupščine taki, da si jih ne upamo pokazati pred svetom, državljanom in oblastom pa povzročajo nepotrebitno delo, nepotrebitne stroške, pri tem pa na, zadovoljujejo nikogar. Zadnji stanovanjski zakon, na brzo roko sestavljen in sprejet, je najboljši dokaz za to. In kaj bo še le z davčnim zakonom, ki bo tako globoko posegal v vse naše življenje?

Nimamo nade, da bi se mogle razmere v Narodni skupščini bistveno zboljšati. Preveč smo zajedni v strankarstvo, preveč okupirani s samopolitičnimi problemi. Za stvarno, zlasti gospodarsko in socialno delo ni začnana, ni časa in ne umevanja. Čaka naša se toliko važnih nalag, ki jih moramo rešiti, ako nočemo, da zaideamo še v večjo gospodarsko in socialno krizo. Od parlamenta ne moremo pričakovati na povoljno rešitev vseh teh problemov.

Za uvedbo senata bi bila potrebna revizija ustawe, ki pa bi znova spravila na površje celo vrsto drugih kočljivih vprašanj in bi mogla zato povzročiti zastoj v vsem našem življenju. Zaradi to bilo preriskantno začeti s tem eksperimentom. Tem bolj pa mora vsa javnost zahtevati, da se že vendar enkrat uživotori Gospodarski svet, ki ga predvideva že ustava in ki se zato lahko izvede, brez trzavice. Ne bo nam prinesel tega, kar bi nam lahko nudil pametno sestavljen senat, a lahko bi razpravljal vsaj o gospodarskih vprašanjih res stvarno in strokovno brez strankarsko-političnih zahrtnih misli. Njegov vpliv bi se moral poznati. In to bi bilo v korist vsej državi.

Radikali in klerikalci

Beograd, 29. oktobra. Po včerajšnji konferenci radikalnih ministrov pri predsedniku vlade Uzunoviću, se je potrdilo, da med radikalci in dr. Koroščem še ni doseglo soglasje. Radikali smatrajo, da izjava dr. Korošča o priznanju vidovdanske ustawe ne pomeni zadostnega preklica partikularističnih in avtonomističnih teženj SLS. Po radikalnem mišljenju ni dovolj, da se priznava ustava, ker je ustava temeljni državni zakon in jo mora vsak priznati. Radikalna stranka bo zahtevala od dr. Korošča, da prizna duh vidovdanske ustawe in njeni načela na manifestacijski način v Narodni skupščini pred istim forumom, kjer je tollkokrat manifestiral svoja partikularistična in avtonomistična stališča. V tem obstojajo instrukcije, po katerih se bo ravnal dr. Korošč pri bodočih pogajanjih z dr. Koroščem.

Izredo burna skupščinska seja

Pod pritiskom opozicije in v strahu pred javnostjo je moral vlada sprejeti nujnost Pivkovega predloga o dobrovoljcih. — Neprijeta situacija klerikalcev

Beograd, 29. oktobra. Anketni odbor je na svoji današnji dopolninski seji najprvo zavrnil zahtevo načelnika trgovinskega ministra Dragiće Stojadinovića, naj anketni odbor naloži Račomu Pašiću, da mu izroči pisnemi odgovor na njegove obtožbe. Nato je anketni odbor pretresal afero dr. Koroščevih načrtov v Ameriki.

Seja Narodne skupščine je bila otvorena ob 10. dopolnje. Po sprejetem zapisniku in drugih formalnostih je tajništvo prečitalo zakonski načrt o dobrovoljcih, ki ga je vložil poslanec dr. Pivko. Po prečitanem načrtu je prvi govoril dr. Pivko, ki je v dajšem, patriotskično prezentem v splošno odobravanem govoru opozoril Narodno skupščino na dolžnosti, ki jih ima skupščina in ves narod napram dobrovoljcem. Od njega predloženega načrt je bil enodrušno sprijeto na velikem Kongresu dobrovoljcev iz vseh oblasti države ter od glavnega odbora dobrovoljcev skupščine na konferencah dne 13. in 14. julija 1925. Nato je govornik povedal dobrovoljko akcijo tekom svetovne vojne ter iznesel historijat vseh večjih nastopov dobrovoljcev na raznih bojiščih in frontah. Idealnemu pokretu desetstotovcev dobrovoljcev gre dobršen del zaslug za osvobajanje Srbije in za vrednjene Srbov, Hrvatov in Slovencev. Kralj in ministrični svet so podali sve aine izjave, da bodo dobrovoljci po ujedinjenju načrti z zemljoi, ki jim bo izročena ena v prvi vrsti v pokrajnah ob mejah. Bremen je bilo objavljeno po 5 ha na orčem po 3 ha. Dr. Pivkov govor je sprejela Narodna skupščina s splošnim odobravanjem.

Po dr. Pivku se je oglašil, ki besedi ministrski predsednik Nikola Uzunović. Tekom njegovega govoru je dalo do ostrih preprirov in velikega trusca. Med poslanci večine in opozicije so se vneli prepriji in ostre debate. Padali so žaljivi medikci, posanci so se obkladili z raznimi priimki. Vsled hrušča in rotora ni bilo mogoče slišati in razumeti govoru ministarskega predsednika. Ko je Nikola Uzunović izjavil, da opozicija izvaja obstrukcijo, je vsa opozicija izbruhnila v viharne proteste. Dokazujejoči ministarski predsedniku, da je vladna večina a tista, ki odklanja pozitivno delo in ki odlaže seje Narodne skupščine. Poslanci so hiteli proti vladni mizi. Nastal je nepopis priporočil splošnega prekranja. — Opozicionalni posanci so upravičeno opozarjali predsednika vlade na zakonske načrte, ki so jih vložile stranke opozicije zadnje dni in brez katerih bi Narodna skupščina v nasprotu m. slučaju bila popolnoma brez dela. Ministrski predsednik Uzunović je zapustil svoje mesto ves razburjen.

Nato je govoril posl. zemljoradničke stranke Vnijč, ki je odobril predlog posl. dr. Pivka ter opozarjal na vel ke

Konec obznane

Beograd, 29. oktobra. Iz radičevskih krovov se doznavata, da so med drugim zahtevali od ministarskega predsednika Uzunovića, kot pogoj za nadaljnje sodelovanje v vladni ukinitvi obzname in pomilostitev vseh pristašev bivše Hrvatske seljačke republikanske stranke, ki so bili radi političnih deliktorov na podlagi obzname pravomerno obsojeni. Zatrjuje se, da minister pravje že pripravlja tozadnevni ukaz. Radičevci načrtovali so, da je to tem lažje izvedljivo, ker je po aboliciji vodstva stranke že davnno rešeno vsega preganjanja, in ker je Radičeva stranka kot predstavnica in zastopnica teh preganjanec že nad leto dni v vlašči. Ob enem s pomilostitvijo obsojenec naj bi bil izdan ukaz o popolni ukinitvi obzname. Radičevci so mneni, da bi to zelo pospešilo politično konsolidacijo v državi, kar je posebno važno z ozirom na skorajšnje kronanje kralja.

PROVOKACIJA HRVATSKEGA SOKOLA

Zagreb, 29. oktobra. Danes so na zgradbah državnih uradov in na zasebnih hišah razobesene državne zastave v pravslavo 29. oktobra, to je obletnice, ko je v Zagrebu pred 8 leti zmagača jugoslovenske revolucionarne ideje nad lokalnimi avstrijskimi oblastmi. Le na stavbi hrvatskega Sokola je zavirala hrvatska zastava na pol droga v znak žalosti. Policija je izvedela za to izvajanje ter odposlala svoje organe, da se informira o skandalu in njegovih krvih. Vodstvo hrvatskega Sokola se opravicevalo, da je zastava bila razobesena na pol droga nchote in brez tendence, ter je dalo zastavo še tekom do podneva popraviti.

Mussolinijevi naporji za zbljanje z Rumunijo

Vabilo rumunskemu kralju na obisk v Rimu. — Slovesen sprejem naj potolaži razočarano rumunsko javnost

Rim, 28. oktobra. V soboto je imel Mussolini dolgo konferenco z maršalom Badoglio, ki je določen, da povabi v imenu italijanskega kralja v vlade rumunsko kraljevo dvojico na posebni v Rim. Maršal Badoglio odpotuje v Bukarešto ter dnu. Posebni rumunski dvojice v Rimu je določen za prihodnjo pomlad. Italijanski listi pripisujejo misiji maršala Badoglio velik političen posmen.

Poziv rumunski kraljevi dvojici posmeni zaključek dolgotrajne akcije, ki se je končno zaključila s formalnim priznanjem italo-filiske orientacije rumunske zunanjosti politike. Že Bratianova vlada je poskušala pravljiti poseb rumunskega kralja v Rim, kar pa je tedaj preprečil Mussolini, ki je nasprotoval frankofilski politiki Bratiana. To je dosegel Sele general Averescu, ki je po svoji vrožji in vojaški zvezah odkril prijatelj Italije. Tudi sicer načrt je bil dočasno uspešen.

Posl. dr. Lukinčič je napadel vladu in ministarskega predsednika Nikolaja Uzunovića, ki je očital opoziciji obstrukcijske namene. Opozicija je dokazala, da je pripravljena delovati v konstituacijski načrti in državni načrti. Načrt je bil izvoden po klinčku 11:9 med večino in opozicijo. Za predsednika je izvoljen dr. Bog. Kujundžić. Od SDA sta v odboru dr. Pivko in posl. Ubičić.

Nato je Narodna skupščina soglasno sprejela nujnost dr. Pivkovega predloga.

Skupščina je prešla na razpravo o zračni konvenciji in jo po kratki debati odobrila. Odbor za pretres zakonskega načrta posl. dr. Pivka o dobrovoljcih je bil izvoljen po klinčku 11:9 med večino in opozicijo. Za predsednika je izvoljen dr. Bog. Kujundžić. Od SDA sta v odboru dr. Pivko in posl. Ubičić.

Predseduječi je nato naznani, da odlaga seje Narodne skupščine radi praznikov. Vseh svetnikov do prihodnje srede. Opozicija je ugovarjala ter protestirala proti večini, ki se umika pozitivnemu dečku. Večina je šla preko protestov opozicije ter odobrila odgovitev sej prihodnje srede.

Tudi danes je bio v zbornici splošno opaženo, da so se klerikalci vzdržali debate v tem večernem socijalnem vprašanju, ki se tiče jugoslovenskih dobrovoljcev, in da so umolknili, ki bi se bilo moral slišati tudi njih glas. Poslanci opozicije so opozarjali svoje tovariše, da se poslanci SLS ne marajo zameriti vlad in da bi jim bilo mučno zavzemati se za jugoslovenske dobrovoljce, ki so ustvarili jugoslovensko državo, dočim je klerikalna stranka zatetkom svetovne vojne lomila kopje za Avstrijo proti jugoslovenski ideji.

MARIBORSKI VELIKI ŽUPAN V BEogradu

Beograd, 29. oktobra. Semajnik je prispeval mariborski veliki župan dr. Pirkmajer, ki je pesebil notranjega ministra Božo Maksimovića ter mu poročal o položaju v mariborski oblasti.

ODLIKOVANJA PRI POSTI

Beograd, 29. oktobra. Z zlati kolajem za vrnino službovanje so odlikovali uradniki poštno direkcije v Ljubljani: Rajko Koritzky, Fran Urbič, Vaclav Kunšt in mehanik Viktor Povša.

DIREKTEN TELEFON BEograd — DUNAJ

Beograd, 29. oktobra. V početnem ministarskem izjavljaju, da se pravkar dokončuje del na novi direktni telefonski zvezi Beograd-Dunaj, ki bo izročena pravemu začetkom novembra.

NEVARNOST NOVIH POPLAV V VOJVODINI

Beograd, 29. oktobra. Iz Bačke in Baranje prihajajo vesti o novih poplavah. Dunav je zelo narastel ter obstoja nevernost, da se bodo prihodnje dni zopet udreli načini pri Apatinu. Vlada se ni izplačala dovoljenega kredita 10 milijonov dinarjev za popravilo nasipov.

SMRTNA KAZEN V ITALIJ

Rim, 29. oktobra. Minister pravde De Rocco je predložil predsedniku vlade definitivno besedilo zakonskega načrta o smrtni kazni. Smrtna je predvidena za izvršene ali poskušene atentate na člane kraljevske hiše in na predsednika vlade.

Ivan B. je tudi zanimiv tip. Je oni mladenič, ki je 10. aprila lanskoga leta prišel v hišo Jožeta Nagliča, brata na smrt obsejenega in poznejšega obsejenega Franceta Nagliča, v Spodnji Brnik pri Cerklih. Ker brata ni našel doma, je izročil neko pismo njegovi ženi s pripombo, da pismo poslja France iz zapora. V pismu prosi na smrt obsejeni France, naj dajo doma 3000 dinarjev g. sinu državnega pravdnika, ki se bo odpeljal v Beograd in tam tako pomazal visoke sodnike, da ne bo obsojen na smrt. Marinka pa izročila France iz zapora, da je sicer dobro dočakovan in ne bo obsojen na nekaj let. Žena je res dala Ivanu B. zanesek 3000 dinarjev.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Efekti: 24% drž. renta za vojno škodo 325, 7% invest. pos. 1921 73.25, Celjska posojilnica 194—198, Ljubljanska kreditna banka 150—150, Merkantilna banka 94—97, Prva hrvatska štedionica 866—868. Kreditni zavod 165—175. Strojne tovarne in litarne 70, Združene papirnice 102, Stavbna družba Ljubljana 55—65. Šešir 104, 4½% kom. zad. dež. bke. 20—22, 4½% zast. I. kr. dež. bke. 20—22.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Wien 798.25—801.25, Berlin 13.47—13.50, Italija 246.43—248.43, London ček 274.499—275.299, Newyork ček 56.472—56.672, Pariz 179—181, Praga 167.55—168.35, Curih 10.9254—10.9554. — Valute: lira 242.50—244.50.

Efekti: 7% invest. pos. 1921 73.25—74, 2½% drž. renta 330—330.50, 330, Ljubljanska kreditna banka 150, Hrv. eskomptna banka 100—101, Kreditna banka Zgb. 100—101, Hipotekarna banka 56, Jugobanka 93.50—94.50, Prašiediona 865—867.50, Drava d. d. Osijek 310, Šečerana, Osijek 430—450, Isis d. d.

Zanimivosti iz naših krajev

Tragedija tihotapke. — Tudi župniki povisujejo doklade. — **Prastare izkočne v Bosni**

Julija meseca lanskega leta je pobegnil iz sodniških zaporov na Sušaku neki Vladimir Pavelšek, znani pustolovec in goljuf. Ob enem ž njim pa je izginila iz zaporov tudi neka Paskva Mavrinac, ki bi moral odsedeti radi tihotapstva daljšo zaporno kazeno. Opis njene nadaljnje usode je pravcati roman.

Iz zapora je v temni in viharni noči priliteval na svoj dom, kjer jo je čakalo dvoje malih otrok. Toda bojzen pred orožniki, ki so jo zasledovali, ji ni dala miru. Kakor je prišla, je v temni noči zopet izginila. S seboj je vzela le nekaj oblike. Posrečilo se je, da je pobegnila na Reko, kjer je več dni zaman iskala zasluzka ali kakše primerne službe. Ko so ji pošla že vsa sredstva, je upala, da bo v kopališki sezoni v kakem pomorskem letovišču lažje našla zavetja. Odpravila se je v Opatijo, a tudi ni imela sreče. Nikjer ni našla mesta in vsa obupana, se je čez par tednov odpravila zopet domov. Doma pa so orožniki vedno pazili na njen povratek; zato tudi tu ni imela obstanke. Zopet se je poslovila od svojih otrok ter po noči izginila. Odšla je v hrib ter po vzoru črnogorskih odmetnikov začela pravo puščavniško življene. V hribih je naletela na več znanih pastirjev, katerim je potožila svoje gorie. Pastirji so jo z veseljem sprejeli ter ji zgradili iz vej in malu šotorček, ki pa je seveda bil prej podoben medvediemu brlogu kot pa človeškemu bivališču. Od časa do časa so ji prisnali hrane. Kadar pa, so pastirji izostali, je bila navezana na dobre gozdne. Prehranjevala se je z jagodami in divjim sadjem. Prav trda ji je predla po zimi. Pastirji so odšli v dolino in v najhujšem snegu je ostala sama v gozdu. Pastirji so ji pustili precej prekajenega mesa in tako se je za silo prezivila, dokler sneg ni sklopil. Mnogo pa je trpela od mrzljave. Oblike je kmalu razpadla in bila je napol naga. Po skoraj enoletnem života-reju pa je jo že življene, polno strahu in trpljenja, začelo presedati. Nedavno se je pojavila v svoji domači vasi. Seveda so ji bili orožniki takoj za petami. Ker pa je obvojni njeni otrok težko obolelo, so jo za enkrat pustili na prostem, da jih v bolezni neguje, pozneje pa bo morala zopet neizprosno v zapor.

Vse toži nad visokimi davki in upravičeno pričakuje, da se bodo davčna bremena skoraj znižala. Zato je povsem razumljivo, da je pobožne svoje vernike hudo razburil župnik v Pakracu, ko je te dni zahteval zvišanje bere in poleg tega še posebne denarne prispevke po 5 do 10 Din za osebo. Pakračka fara Šteje okrog 12.000 duš. Tak novi davek bi torej g. župniku prav lepo nesel. Saj bi vrgel na leto nič manj kot 60 do 100 tisoč Din! Toda verne ovčice se niso dale kar tako meni nič tebi nič oskubiti ter so se pritožile na oblast, ki bo morala sedaj izreči salamonsko sodbo. Farni so na župnika silne hudi in groze s stavko — to se pravi, da ne bodo plačevali in ne hodili v cerkev — če bo župnik vztrajal na svoji zahtevi ali če mu bo oblast dala prav. Naj bo že kakor hoče, najpravilnejše pa bi bilo, da bi se uveljavilo pravilo: Vsakomur svoje. Kdor hoče imeti župnika, naj ga plača!

V Mali Ruičici pri Čadevcu so te dni kopali neko klet. Pri tem so delavci naleteli na prastare izkopine. Najprej so

Maurice Boue: 44

Skrivnost „Črne žene“

Roman.

Zbudil ga je jedva slišen šum. Nekdo je odpril vrata.

— Jaz sem, šepne glas, ki ga je Morlon takoj spoznal.

— Ah, ti si, Vignault, vzklikne ves radost. Ali mi prinašaš kaj dobrili novic?

Nekaj jih že bo, odvrne mornar s skrivnostnim nasmeškom. Mlado damo sem privadel seboj. Zdelen se mi je mnogo manj opasno privesti njo k tebi, kadar pa tebe k njej. Takoj bo tu; čaka me zunaj na stopnicah. Tam imam tudi svetiljko, ki vam bo omogočila, da se bosta vsaj spoznala. V temi človek ne vidi nitki pred seboj.

— Požuri se, prijatelji, in pripelji jo hitro seboj!

Vignault odide in se takoj zopet vrne s svetiljko, ki je vsaj nekoliko razsvetila tematno Morlonovo ječo. Za njim je stala devojka v beli obleki: bila je Hugeta. Morlon je je v hripi spoznal.

— O, gospod Morlon! vzklikne deklica radostno presenečena od nenadjanega svetlenja.

Gospodična Hugeta, odvrne Morlon, vesel sem, da vas morem pozdraviti, čeprav so okoliščine najinega svetlenja dokaj nenavadanj. Prositi vas moram oproščenja, da vas sprejemam v sobi, ki ni urejena za damske posete. A verjetno mi, krivda ni na moji strani. Kaj hočete? Treba se je pač vdati v razmere, kakršne so.

Vignault se je diskretno odstranil.

— Prinašate mi novic iz Morgata? nadaljuje Hugeta z vprašajočim pogledom.

— Da, novice od vaše drage mamice Ane, ki se zelo vzvemirja nad vašo odnosnostjo, kakor tudi od najinega prijatelja Noisyja, ki hrepeni z vsega srca, da vas čimprej zopet vidi.

— Oh, mama, kako ji mora biti težko! Toda govorita najprej o vas, gospod Morlon. Kako si naj razlagam, da vas tako nenadejano srečam na ladji?

— Ah, to je cela povešt. Če hočem biti odkritosčen, vam moral priznati, da sem zato tu, ker sem vas iskal. Dobil sem nalog, naj vas poščem, in našeles vas.

— Ah, dajva, pobeginava otdot! Tako težko mi je, odkar sem zapustila Morlona.

— Potrpljenje, gospodična. Ni tako lahko odti od tod, kakor priti.

— Gospodična Hugeta, odvrne Morlon, vesel sem, da vas morem pozdraviti, čeprav so okoliščine najinega svetlenja dokaj nenavadanj. Prositi vas moram oproščenja, da vas sprejemam v sobi, ki ni urejena za damske posete. A verjetno mi, krivda ni na moji strani. Kaj hočete? Treba se je pač vdati v razmere, kakršne so.

— Mar ste ujetnik?

— Na žalost. In vi, kaj je z vami? Dajte, razložite mi skrivenost vašega nepričakovanega izginotja!

— O, stvar je kaj enostavna, vzklikne devojka. Bila sem sama v hiši, ko je nekdo načinoma potkal na vrata moje sobe. Misliš, sem, da je bil Noisy, in sem neutegomega odprila. Zunaj sta stala dva moža, eden pri vratih in drugi pod oknom.

— Kaj hočete? sem vprašala.

— Gospodična, mi je odgovoril možak pri vratih, »nekdo, ki vas ljubi, me je poslal k vam. Želel bi govoriti z vami.« Verjela sem mu, zakaj ne? Misliš sem — kaj bi zakrivala — da ju je postal gospod Noisy.

— Kam naj grem? sem vprašala.

— Ne dalec. Dva koraka odtod. Če hočete, vas midva popeljeva.

Brez sljerne zle slutnje sem sledila pozivu neznanca. Peljala sta me proti obali. Tedaj šele se mi je vzbudil sum: na obrežju mi je bilo videti žive duše.

Strah mi je zapalil okrog srca. Obrnila sem se na svoja skrivnostna vodnina in ju vprašala, kam me vedeta. Nista mi hotela naravnost odgovoriti. Tedaj sem se uprla in jima nisem hotela več slediti.

Toda eden od možakov me je zgrabil za roko in ker sem se branila, me je vzdig-

sklenjeno, da zahteva občina primerno zastopstvo v uratoriju gledališča. Izvedla se bo v najkrajšem času regulacija Tatensko-bachove ulice in ulice Ob brodu. Ob enem se razpiše izdelava regulacijskega načrta za meljsko in magdalensko predmestje. Na jemnina v novi mestni hiši v Smetanovi ulici se določi na 66.67 Din za kv. meter na letu, torej bo znašala za enosobno stanovanje povprečno 250 Din. Dodelitev stanovanj se je izvedlo v nato slediči tajni seji.

Ljubljanskim visokošolcem!

Po predhodnem soglasnem porozumu delegatov večine akademskih kulturnih in strokovnih društev je sklenilo predsedstvo »Sveti slušatelj ljubljanske univerze» na seji dne 23. oktobra 1926.

a) da sklice I. redno skupščino SSLU za petek 12. novembra 1926, ob 15. v zborniču dvorana univerze z naslednjim dnevnim redom: 1. otvoritev, 2. čitanje zapisnika ustanovne skupščine, 3. poročilo odbora, 4. poročilo preglednikov, 5. absolutorij, 6. samostojni predlogi, 7. slučajnosti.

b) da razpisuje volitve v predsedstvo SSLU za študijsko leto 1926/27 za soboto 13. novembra 1926. Volitve se bodo vršile od 13. do pol 19. ure v zbornični dvorani univerze.

Ljubljana, 23. oktobra 1926.

Podpredsednik: Ciril Golouh, l. r.

Tajnik: Miro Schenk, l. r.

Prosveta

Koncert Zlatka Balokovića

V svoji domovini in v Ameriki cenjeni in dobro znani vijolinski virtuozi Zlatko Baloković je ostanke zgradbe iz predistorične, rimske in srednjeveške dobe. Po meniju strokovnjakov je ta kip iz prvega stoletja po Kristusu, torej iz rimske dobe. Med drugimi je posebno dobro ohranjena desna noga, poleg katere sedi orel. Našli so tudi ostanke bliska, ki ga je držala statua v desni roki. — V Kotoru, 12 km od Sarajeva, je ravnatelj sarajevskega muzeja g. Skarič odkril prastare zgradbe, ki obsegajo 1.600 kv. metrov. Naletel je ostanke zgradbe iz predistorične, rimske in srednjeveške dobe. Po meniju strokovnjakov je ta kip iz prvega stoletja po Kristusu, torej iz rimske dobe.

Poslednji ga poznamo še iz njegovih prejšnjih koncertov, kjer smo se, kakor včeraj znova, prepričali, da po virtuozni plati v resnici spada med najboljše glosale. Njegov igra je brezvonomno prečravnjena v prvi vrstni na zunaj, spremnost mu je cilj, zamejna jo čestokrat z umetnostjo; na vsak način pa tiki v tem naziranju precenjevanje virtuozenega vijolinskega stila. Tudi skoraj cel program včerajšnjega njegovega koncerta je kazal nestilnost z ozirom na glasbeno vsebino. Poleg Pugnanija, Fiorilla in Tartinija, eminentnega virtuoza bravurnega stila, je stal resni, težko dostopni mojster Bach, ki mu virtuozenost ni bila nikoli namen, poleg Bacha amerikansko sinkopiran, po »jazzu« dlešči Gardiner, poleg Irelandove, v prvem delu precej puščobne, a v poznejšem zanimive Sonate pa Sarasate in Nachez. Izmed Jugoslovenov, cijih vijolinskih literatura je seveda zelo užabna, nam je Zlatko Baloković mesto napovedanega Manolovića Stolzer in Slavenskega z nekim (naslove nism točno slišali) interesantno folkloristično zveznem delom.

Baloković ne je rodila v vsebinsko skladb do dneva, interpretira jih enolično in skorob si, da deni dle v prvi vrsti po tehnični strani in po vtišu, kakršnega naredi na vprečno publiko. V tem oziru dosega močne uspehe in mora z včerajšnjim koncertom biti nad vse zadovoljen, kajti dodati je moral celo vrsto lahkih efektnih skladb.

Skoro bi rekel, da mi je bolj imponira Balokovićeva spremljevalka na klavirju mis Miriam Allen. Poleg virtuozenega obvladanja svojega instrumenta se zna utopiti brez ostanka v skladbo, je izredno muzikalna, fino čutečna in idealna partnerica na klavirju. Zlasti Irelandovo Sonato, ki je doseg zanimivcevja za klavir kot za vijolino, je spremljala mojstrski v vsakem oziru. Skoraj, da je nismo slišali v samostojnem nastopu. Zanimalo bi nas dela modernih Američanov, n. pr. Gershwinja, Somerbyja, Zez Confreyja itd. Ona bi jih prinesla v resnici tak, kakršna so. Ako se Baloković obrne vase, najde svoje srce in svojo dušo, pa zmore postati eden največjih vijolinskih mojstrov.

— »Slovenski sport«. Izšla je 35. številka »Slovenskega sporta«. List posvečen po kratkem uvodniku o »Zimic prosto v drugo stran prvenstvenem tekmovanju v Ljubljani ter prinaša pregledno poročilo s tabe- lami vred na znanju in stanju naših moštov. Poleg tega vsebuje številka seveda tudi vse običajne rubrike in objavlja dobro sliko grškega GAK, ki gostuje v Vseh Svetih v Ljubljani ter kozerijo »Sisk« izpod peresa med sportniki že popularen Janeza Kozamernika. »Slovenski sport« se naroča v Ljubljani, Rimski cesta 10 in stane četrtek, leta 1926. —

— »SK Ilirija« (nogometna sekcija).

Juči, v soboto, ob 18. uri v klubski sobi v kasarni »Evropa« važen seanstek rezerve in I. juniorskega moštva. Polnoštevilno! — Se- stavila moštva in navodila za tekme 31. t. m. in 1. XI. s Trbovljami, z Diskom in Mladinsko, ki so razvidni v članski knjigi v »Evropi« in na oglašni deski v garderobi. — Nasel-

nik.

— SK Ilirija (nogometna sekcija).

Juči, v soboto, ob 18. uri v klubski sobi v kasarni »Evropa« važen seanstek rezerve in I. juniorskega moštva. Polnoštevilno! — Se- stavila moštva in navodila za tekme 31. t. m. in 1. XI. s Trbovljami, z Diskom in Mladinsko, ki so razvidni v članski knjigi v »Evropi« in na oglašni deski v garderobi. — Nasel-

nik.

— »Slovenski sport«. Izšla je 35. številka »Slovenskega sporta«. List posvečen po kratkem uvodniku o »Zimic prosto v drugo stran prvenstvenem tekmovanju v Ljubljani ter prinaša pregledno poročilo s tabe- lami vred na znanju in stanju naših moštov. Poleg tega vsebuje številka seveda tudi vse običajne rubrike in objavlja dobro sliko grškega GAK, ki gostuje v Vseh Svetih v Ljubljani ter kozerijo »Sisk« izpod peresa med sportniki že popularen Janeza Kozamernika. »Slovenski sport« se naroča v Ljubljani, Rimski cesta 10 in stane četrtek, leta 1926. —

— »SK Ilirija« (nogometna sekcija).

Juči, v soboto, ob 18. uri v klubski sobi v kasarni »Evropa« važen seanstek rezerve in I. juniorskega moštva. Polnoštevilno! — Se- stavila moštva in navodila za tekme 31. t. m. in 1. XI. s Trbovljami, z Diskom in Mladinsko, ki so razvidni v članski knjigi v »Evropi« in na oglašni deski v garderobi. — Nasel-

nik.

— »Slovenski sport«. Izšla je 35. številka »Slovenskega sporta«. List posvečen po kratkem uvodniku o »Zimic prosto v drugo stran prvenstvenem tekmovanju v Ljubljani ter prinaša pregledno poročilo s tabe- lami vred na znanju in stanju naših moštov. Poleg tega vsebuje številka seveda tudi vse običajne rubrike in objavlja dobro sliko grškega GAK, ki gostuje v Vseh Svetih v Ljubljani ter kozerijo »Sisk« izpod peresa med sportniki že popularen Janeza Kozamernika. »Slovenski sport« se naroča v Ljubljani, Rimski cesta 10 in stane četrtek, leta 1926. —

— »SK Ilirija« (nogometna sekcija).

Juči, v soboto, ob 18. uri v klubski sobi v kasarni »Evropa« važen seanstek rezerve in I. juniorskega moštva. Polnoštevilno! — Se- stavila moštva in navod

Dnevne vesti.

v Ljubljani, a ne 29. oktobra 1926

Vsem cenji naročnikom, katerim je potekla naročnina, smo danes priložili položnice ter jih prosimo, da blagovolijo naročino takoj, oziroma prve dni v mesecu novembru z vsem eventualnim zaostankom, po možnosti do konca tega leta poravnati. — Obenem sporočamo, da se bo vsemi zamudnikom pošiljanje lista v začetku novembra ustavilo, kar naj blagovolijo vpoštovati, da se izognemo poznejšim reklamacijam. — Uprava Slov. Naroda.

Odklikovanje odbora za postavitev spomenika kralju Petru v Kranju. Na predlog ministra ver so odklikovali z redom sv. Save in zlato kolajno za državljanske zahode vsi člani odbora, ki je vodil pripravljanja dela za postavitev spomenika kralju Petru I. v Kranju.

Nastopna avdijenca našega novega poslanika v Pragi. V sredo opoldne je sprejet predstavnik Masaryk v nastopni avdijenci novega jugoslovenskega poslanika v Pragi Branka Lazarevića. Avdijenci sta prisotnega kancelar dr. Šamala v pooblaščeni minister dr. Girs. V svojem nagovoru je poslanik Lazarević načratal, da imata češkoslovaški in jugoslovenski narod že dolga desetletja iste aspiracije, isto ideologijo in skupne politične cilje. Predstavnik Masaryk se je zahvalil za pozdrave in izjavil, da kaže stalno in intimno sodelovanje med obe narodoma najboljšo pot, po kateri moramo iti k varnosti in napredku obeh držav. Po avdijenci se je predstavnik Masaryk še dolgo razgovarjal z našim poslanikom.

Hrvat — generalni konzul v Monakovem. Na pritiski Radičevcev je bil imenovan za generalnega konzula v Monakovem g. Rudolf Ban, bivši uradnik avstrijskega prosvetnega ministra. V poučenih krogih se govorji, da je imenovanje sledilo kot protikoncesta za obvezno Radičevca, da bodo glasovali za netfunske konvenije...

Gospodarski krogli in generalna direkcija carin. V gospodarskih kroglih vlada veliko nezadovoljstvo s poslovjanjem generalne direkcije carin v Beogradu. V sledi odnosni generalnega direktorja dr. Šmidra, ki je član naše delegacije za trgovinska pogajanja s Francijo, zastaja vse delo. Uradništvo se izgovarja, da brez generalnega direktorja ne more izdajati nikakih odlokov.

To pa povzroča zahtevanostim krogom često veliko škodo. Zato so gospodarski krogli podvzeli sedaj energično akcijo, ki gre za tem, da se te nevzdržne razmere nemudoma odpravijo in omogoči hitro in redno poslovanje carinjskih uradov.

Ukinjenje kuluka. Ministrstvo notranjih zadev je naslovilo na vse velike župane razglas, po katerem se mora takoj ukiniti vsak kuluk. Na notranje ministrstvo so namreč prihajale številne pritožbe, da morajo kmetje opravljati razna kuluska dečka tudi v času največjega poljskega dela.

Povišanje poštne v novembra. Čitatelje opozarjamo na to, da je za cel mesec november povisila poština za vse posilke za približno 50%. Pribitek gre v korist fond za poplavljence. Povišanje se bo izvršilo na ta način, da se bodo smele v novembri rabiti le znake s pretiskom + 25 p + 50 p, + 1 Din itd. Kdor piše na pr. pismo v Jugoslavijo, bo nalepel naš znak za 1 Din, ki pa bo imela pretisk + 50 p in bo veljala zato 1.50 Din; za razglednice bo potrebna znak za 50 p, ki pa bo tudi imela pretisk + 50 p in bo torej veljala 1. Din. Vse posilke se torej frankirajo enako kakor doslej, vendar pa se smejo porabljati le pretiskane znake, ki stojijo v veljavu 1. novembra in ostanejo v prometu do 30. novembra.

Povratek čehoslovaškega poslanika. Čehoslovaški poslanik g. Jan Šeba se je povrnih iz Prage v Beograd. Poslanik Šeba je spremljal čehoslovaške parlamentarce na njih turneji po Jugoslaviji ter se je v Ljubljane odpeljal v Prago, kjer je ostal vse čas v svrhu zdravljenja.

Ponudba milijonskega posojila za stanovanja. Kako smo že poročali, je neka velika finančna skupina iz Zagreba ponudila državi posojilo v znesku 100 milijonov v svrhu gradnje uradniških stanovanj v vseh večjih mestih naše države. O tej ponudbi bo prihodnji dan razpravljal ministrski svet.

Revizija uradniškega zakona. Posebna komisija, ki je bila imenovana v svrhu, da prouči predloge, tičeče se sprememb sedanjega uradniškega zakona, je te dni prilela z delom. Komisija pregleduje vse doble zbrane material ter zbirajo vse one podatke, ki prihajajo za revizijo zakona v poštov. Uradniške organizacije so pridno na delu, da ob tej prilikli ponovno iznesajo svoje težnje. Upati je, da bo revizija zakona prinesla vsaj nekoliko izboljšanja in odpravo najhujših krivic, ki so se marsikom zgodile zlasti pri prevedbi.

Dr. Živko Topalović — tajnik mednarodnega urada dela. Pred par dnevi je doseglo v Beograd obvestilo, da je imenovan za enega glavnih tajnikov mednarodnega urada dela v Ženevi znani jugoslovenski delavski prvoribotnik dr. Živko Topalović, glavni tajnik Centralne delavskih zbornic v Beogradu. Kakor je sicer njegova izvolitev za Jugoslavijo častna, vendar se je razvila v Beogradu živahnem pokret med delavskimi organizacijami, ki gre za tem, da dr. Topalović to mesto odkloni in ostane še nadalje na čelo najvažnejših delavskih institucij v Jugoslaviji.

Iz zdravniških služb. V splošni bolniči v Ljubljani so imenovani: za zdravniška-pripravnika dr. Janko Kalan in dr. Fran Delaker ter za zdravniška-pripravnico dr. Marija Mlakar. V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo je vpisan dr. Leopold Mejač, zasebni zdravnik v Ribnici na Dolenjskem.

Naležljive bolezni v mariborski oblasti. Po uradni statistiki je bilo v mariborski oblasti dne 31. oktobra t. l. 39 slučajev tifuznih bolezni, največ v Celju 9,

dalj 3 slučaji grize, 46 slučajev škratnine, najbolj razsaja škratnina v Mariboru mestu (10), potem v Celju in v Dol. Lendavi 8. Biло je 11 slučajev oščip, samo v Celju 10. Tudi davica je precej razširjena, je 11 slučajev.

Poštna statistika. Glasom statističnih podatkov poštnega ministra je naši državi l. 1925 skupno 3256 poštih uradov in sicer: državnih nečesarnih 566, uradnih 995, sezonskih 3, ambulantnih 122. Pomembnih pošt: nabiralnic 215, podnabiralnic 35, poštarnic 94, agencij 58 in občinskih 1415. D. zavne pošte so nameščene v 111 državilih, vse ostale v privatnih poslopijih. Pri pošti je zapošlen skupno 11.259 uslužbenec in sicer 4965 uradnikov, 2110 pomočnikov, 1984 zvančnikov, 2110 služiteljev, 381 dnevničarjev, 28 pomočnih poštjarjev, 340 poštih sprevodnikov, 450 pomočnikov, 608 poštih zakupnikov in 109 poslovodov. V rednem poštnem potniškem prometu je bilo leta 1925 prepeljan 157.620 poštih. Poštih poščnik je bilo leta 1925 skupno 238.102.823. Denarne posiljke so dosegle znesek 3 milijard dinarjev. Poštih znak se je prodalo za 245 milijonov. Celokupni dohodki pošte uprave so znali 315.567.190 Din, izdatki pa 308 mil. 226.750 Din. Pošta je bila torej za par milijonov aktivna, lahko pa bi bila že nepričutno bolj, ačko bi se otrese birokratizma in postopala bolj trgovska.

Konkurz. Deželno sodišče v Ljubljani je 23. t. m. razglasilo konkurs o imovini Ljubljanske poslovnice, reg. z. o. z. v Ljubljani, na Mestnem trgu. Za konkursnega komisarja je imenovan dež. sod. svetnik dr. Alojzij Gradičnik, za upravnika mase pa odvetnik dr. Drago Marušič. Prijavni rok za terljave do 5. decembra t. l. Razglasen je konkurs nad imovino tvrdke Kralj in Bolha, agenture in komisijskih trgovin z moko, žitom in poljskimi pridelki v Ljubljani. Prijavni rok do 1. decembra t. l. na deželno sodišče v Ljubljani. — Dvignjen je konkurs nad imovino Franceta Kneza trgovca v Skrtniku na Dolenjskem.

Kongres Saveza privavnih nameščencev. V dneh od 31. oktobra do 2. novembra t. l. se vrši v Zagrebu kongres Saveza privavnih nameščencev Jugoslavije. Kongresa se udeleže zastopniki organizacij iz cele države. Kongres bo v glavnem razpravljal o korakih za izboljšanje položaja privavnih nameščencev.

Nova bolezni v Šibeniku. Iz Šibenika poročajo, da se je v tamošnji okolici pojavila nova, dolej neznan bolezni. Bolniki imajo visoko vročino in pri kašljaju blijavajo kral. Ministerstvo narodnega zdravja je odpeljalo v ozroženo kraje posebno zdravstveno komisijo, ki naj slučaje preide in ugotovi diagnozo.

Državnim nameščencem

ter vsemu uradništvu priporoča svoje izborne sušenje in raglane tvrdka

FRAN LUKIĆ, Pred Škofovijo 19.

Cene najnižje, po primernih odplačilih.

K poročilu o tihotapstu orožja v Mariboru. Pred par dnevi smo prinesli poročilo o tihotapstu orožja iz Avstrije, ki smo je posneli po drugih listih. Kakor smo se imeli sedaj prilikov uveriti, se je res vodila preiskava proti mariborskemu puškarju J. Pošingerju in nekaterim drugim radi delikta po čl. 1, točka 6., zakona o zaščiti javne varnosti in reda, preiskava pa je bila dne 23. t. m. od višjega dejelnega sodišča v Ljubljani ustanovljena, ker ni nobenega dokaza, ki bi opravljeval izraženi sum. V kolikor so bili osumljenci že v preiskovalnem zaporu, so bili zdaj vsi izpuščeni. Upamo, da bo afera, ki se je v vsej javnosti živahnemu komentirala, zdaj kmalu razščlena in pojasnjena.

Višja pedag. šola v Zagrebu. Na predlagi točke III. učnega načrta za višji tečaj (3. in 4. letnik) za višje pedagoške šole, se pozivajo oni absolventi nižjega tečaja (2. letnik), ki so si že pridobili usposobljenost za učiteljsko službo na meščanskih šolah, in bi želeli nadaljevati študije v višjem tečaju (3. in 4. letnik), da se prijavijo rektoratu višje pedagoške šole s pismeno priljubljeno najkasneje do 8. novembra. V prijavniku je treba navesti katera dva predmeta, ki želi študirati (lahko se naveže več kombinacij) in priložiti diplomska spričevala v originalu ali overovljenem prepisu. Izbrani slušatelji se bodo pravočasno pozvali na študij.

Tujsko — prometna propaganda v mariborski oblasti. Nedavno je bila za mariborsko oblast ustanovljena posebna Zveza za tujski promet. Zveza se lepo razvija in bo že za prihodnjo sezono lahko uvelia sistematično propagandno akcijo. Te dni je tudi mestna občina mariborska pristopila kot ustanovni član s prispevkom 10.000 dinarjev. Upamo, da bodo tudi vse ostale občine primerno upoštevale važnost tujske prometne propagande ter sledile temu vzgledu.

List »Zdravje«, 10. in 11. številka, izdeta skupno pričetkom prihodnjega tedna. Ti dve številki sta posvečeni Zdravstvenemu domu v Lukovici in primašata bogat material o zdravstvenih prilikah, te vasi in blizu okolice. List se razpoloži vsem načinom, ki so plačali načinom. Zamudnikom smo list za toliko časa ustavili, da poravnajo načinom. Vabimo torej vse zamudnike, da to čim preje storite.

Ribolovno okrožje Višnjevgora, potok Višnjička s prtoki, skupni obseg okoli 10 km pride v sredo, 3. novembra ob 10. dopoldne na uradnem dnevu srečkega poglavarstva v Višnji gori (pri Škrabatu) na dražbo za dobo 10 let.

Izobraževalni društvo napr. mladine v Domžalah priredi z gostovanjem ljubljanske »Edinosti«, v soboto dne 30. oktobra ob 8. zvečer na Sokolskem odru v Domžalah predstavo s sledenim sporedom: I.) Dolej Prešeren: Našim bratom. (deklamacija) II.) Alojzij Remec: »Užitkarje« (Knečka žaloliga v treh dejanjih). Igru vodi br. Dolej Prešeren. K obližni udeležbi vabi — Odbor.

Velika izbira najnižje cene barvanosti in silicasti klobukov si oglejte v modernem salonu

Stuchly — Maške
Ljubljana, Židovska ulica 3
Popravila se takoj izvrše. Zaloge žalnih klobukov.

Iz Ljubljane

—lj Opozorilo občinstvu! Napošeni smo od krminih organov političkega ravnateljstva, da opozorimo mestno prebivalstvo na mnogoštevike tatove in vložilce, ki se zbirajo sedaj v Ljubljani, gotovo računajoč, da izrabijo blizujoče se praznike Vseh svetnikov, ko bodo Ljubljani odhalili na pokopališčih že tudi lepo uredili pota. Želite je, da bi tudi oni, ki se skozi celo leto ne zmenijo za grobove svojih pokojnih, vsaj v tem času iste uredili, ker bi s tem pokopališča zadobila čedno sliko.

državnemu fiskusu. Uprava monopolov je pa to prošnjo zavrnila z utemeljito, da za to ni budžetne možnosti. Zoper dokaz, kako država pospešuje gospodarski razvoj naših pridobitnih slojev.

—c Staro Rakuschevo skladisče v Levstikovih ulicah je sedaj odstranjeno in cesta lepo posuta in izravnana. Tako se je sedaj odprla lepa široka cesta proti mestnim osnovnim šolam.

—c Romanje na pokopališču. Sedaj lepi dnevi izvabljajo prebivalstvo iz mesta. Vse že hiti s šopki in zelenjem na pokopališča, da očisti in okrasi grobove svojih dragih. Vseh svetnikov, ki bodo Ljubljani, gotovo računajoč, da izrabijo blizujoče se praznike Vseh svetnikov, ko bodo Ljubljani odhalili na pokopališčih že tudi lepo uredili pota. Želite je, da bi tudi oni, ki se skozi celo leto ne zmenijo za grobove svojih pokojnih, vsaj v tem času iste uredili, ker bi s tem pokopališča zadobila čedno sliko.

Iz Maribora

—m Knjige Vodnikove družbe so dobesedne v Maribor. Članji jih dobijo pri omenju poverjeniku, kjer so vplavali članarinu, to je v Ljubljanski knjižnici, podružnici »Jutras«, ali v tajništvu SDS. Obenem izdaja knjig se bo pobirala članarina za prihodnje leto.

—m Skupna vaja gasilskih društev mariborskega okraja se vrši v nedeljo dne 31. t. m. pri železniških delavnicah na korenškem kolodvoru. Sodolovno bodo vsa gasilska društva mariborskega okraja pod povljujem lokalnega načrjnega načrta.

—m Še eno stanovanjsko hišo bo zgradila mestna občina prihodnje leto. Tozadne devne priprave so že v teknu. Hiša se bo gradila v Frančiškanski ali pa Smetanovi ulici. Z ozirom na to, da je v Smetanovi ulici primernejši stavbeni prostor, bi bilo vsekakor umestno. da se razširi sedanja stanovanjska hiša v smeri proti Nekrepovim hišam, s čimer bi ta del mestu zopet znatno pridobil. Prostor v Frančiškanski ulici bo vsekakor potreben še pozneje, ko bo treba misliti na primerno razširjenje mestnega kopališča.

—m Še eno stanovanjsko hišo bo zgrajena v Maribor. Članji jih dobijo pri omenju poverjeniku, kjer so vplavali članarinu, to je v Ljubljanski knjižnici, podružnici »Jutras«, ali v tajništvu SDS. Obenem izdaja knjig se bo pobirala članarina za prihodnje leto.

—m Konkurz v Srbiji. Tekom septembra je prišlo iz Srbije v konkurz 43 podjetij, od teh 29 trgovskih. V prvem poletju leta je znašalo število konkurzov v Srbiji 40, zdaj je pa samo v septembri to število prekoračeno.

—g Nova sladkorna tovarna. Producenci sladkorne pese so ustanovili v Starem Sevnu v Banatu lastno sladkorno tovarno, ki prične obravljati 7. novembra. Načrt je napravljen neki inženjer Škodovih tovar. Kapital so vplavali člani udruženja producenov sladkorne pese. To bo deveta sladkorna tovarna v naši državi.

—g Nova belgijska valutna enota. V torek objavljeni dekret o stabilizaciji belgijskega franka določa tudi novo valutno enoto, ki bo enaka 5 frankom in se bo imenovala belga. En dollar je enak 7.19193 belga. Paritet angleškega funta znaša 35 belgov.

—g Sporazum voletrgovcev stekla in porcelana. Voletrgovci s steklom in porcelanom so se združili, da urede kreditne odnose naprav svojim dolžnikom. Sklenili so da bodo od 1. novembra kreditirali svoje blago samo na tekoče račune in sicer najdalj za 60 dni ali pa proti menicom za tri meseca od dneva, ko je bil izstavljen ra

To in ono

Ciril Koburg v Pragi

Eisler je še vedno v preiskovalnem zaporu. Dosej je bila zasišana samo ena priča. Preiskavo ovira dejstvo, da so vse osebnosti, ki bi lahko izpostavile o tej umazani aferi zanimive podrobnosti, večinoma v inozemstvu in da so kompromitirani razni odlični činitelji javnega življenja tako, da mora sodišče vsaj za zacetek ravnati zelo previdno. Ovadba ocita dr. Eislerju, da je poneveril denar, ki mu ga je dal Ciril Koburg z naročilom, naj poravnava razne dolgove. Eisler je pridržal 2 mil. 948.000 Kč. Očitajo mu tudi, da je izvabil od Cirila Koburga 1 milijon Kč v propagandne svrhe in da je hotel v iste svrhe izvabiti še pol milijona. Po informacijah iz krogov, ki stojijo blizu bivšemu bolgarskemu prestolonasledniku, je dr. Eisler nedavno izjavil, da so Cirilova veleposestva na Slovaškem ogrožena, in sicer radi kampanje v tisku. Zadeva bi se pa dala po njegovem mnenju potlačiti z raznimi investicijami odnosno podkupovanjem vplivnih osebnosti. Dr. Eisler je menil, da bi zadostoval 1 milijon Kč, da bi tisku zamašil usta. Ta milijon je res dobil. Cirilovi zastopniki trdijo, da je dr. Eisler celo imenoval doticnega, ki ga je hotel v Cirilovem imenu podkupiti.

Informacije od strani Cirilovih prištav gredo še dale. Koncern dunajskih odvetnikov je baje ocenil Cirilova veleposestva previsoko. Ugotovili so, da so veleposestva vredna 130 milijonov zlatih kron. Pri tem so bile mišljene

ne češkoslovaške krone, ki stope v razmerju 1 : 6 z zlatimi. Odvetnik si je za uslugo zaračunal honorar v znesku 25 milijonov Kč, kar je vsekakor previsoko. Povsem drugače pa govore informacije iz dr. Eislerjeve okolice. Dr. Eisler je prijatelje trdil, da honorarja ni zahteval dr. Eisler sam, pač pa je storil Cirilu Koburgu mnogo usluga kot odvetnik in človek v času, ko se Cirilu ni godilo posebno dobro.

Nepojasnjena je še afera Cirilovega osebnega tajnika dr. Steinerja in ge. Berte Einemove. Oba sta bila na ovadbo dr. Eislerja aretirana. Dr. Eisler je namreč trdil, da sta Steiner in Einemova izvabila bivšim aristokratom 10 milijonov Kč, ki naj bi jih porabila kot obrambni fond v sporih proti agrarni reformi. Ovadba pa najbrž ni bila dovolj utemeljena, ker so oba čez 25 minut po zasišjanju izpustili. V sredo se je vrnil v Prago Ciril Koburski, ki uživa kot član vladske rodbine pravice eksteritorialnosti in potuje s potnim listom na ime grofa Sokolskega iz Sofije. Dr. Eisler je pa zagovarjal dr. Hamer iz Prage, Cirila Koburga pa dr. Oskar Rosenbaum. V zadevi parcele acijski in eksplotacije Koburgovih gozdov na Slovaškem je Anglo-češkoslovaška banka izjavila, da gre najbrž za pomoto in da se ona eksplotacije ni udeležila.

K princu Cirilu je prišla ga. Einemova, znana krasotica, ki je bila v stikih z dr. Eislerjem, ko je šlo za parceracijo Hunyadijevih veleposestev na Slovaškem. Opozorila je Cirila na sum-

ljive mahinacije njegovega pravnega zastopnika v Pragi. Tako je dr. Eisler ovadil ravnatelja koburskih velenov, Nickela in Nobela kakor tudi bivšo baronico in vodovo po generalu. Einemovo ter njenega dunajskoga zaveznika, novinarja dr. Steinerja. Pravšemu policijskemu ravnateljstvu je dr. Eisler namignil o nekem darilu v znesku 10 milijonov Kč, ki ga je baje prejela Einemova. Čudno je, da sta bila dr. Steiner in Einemova aretirana, takoj pa izpuščena. V sredo je zaprosil dr. Rosenbaum državno pravdništvo za dovoljenje, da bi smela dr. Steiner in Einemova odpotovati v inozemstvo.

bila pritrjena sidra. Križarki je pretila nevarnost, da jo zažene orkan na odprt morje. Med največjimi viharjem sta si privezala dva častnika neke družine bojnega ladje rešilne pasove in priplavala k ogroženi križarki, kjer sta mobilizirala posadko, da je v zadnjem času spustila v more nove verige.

Na Kubi je orkan porušil 10.000 poslopij. Število mrtvih znaša 600, ranjenih pa 4000. Gromota škoda je nepreklicljiva.

Tašča in snaha

Pretresljiva drama se je odigrala nedavno v Franciji in razburja francosko javnost. Rauha bogatega in uglednega pivovarnarja Lefevore je v bližini Lille na avtomobilskem izletu ustreljila svojo snaho Antonietto, mlado ženo svojega sina Andreja, notarja v Fournessu. Antonietta je bila v blagoslovljenejšem stanju. Rodbina je sprva poskušala naslikati njeno smrt kot tragično nesrečo, preiskava pa je kmalu dognala grozno istino in tašča je priznala, da je ustrelila svojo snaho. Bila je aretirana, a podrobnošči strahovite drame tudi preiskovalnemu sodniku ni hotela povediti ničesa.

Marija Lefevore je bila zelo pobožna in je živila v zelo ugodnih finančnih razmerah. Blazno je ljubila svojega edinstvenega sina Andreja in se je zato dolgo upirala njegovi poroki z Antonietto. Po poroki jo je prijela silna ljubosumnost, ki se je spremenila v slepo sovraštvu. To se je še bolj pogliblo, ker se je tašči, znani po svojem skopuštvu, zdelo, da je sinova žena preveč razširjena. Nepristan je zato nadlegovala sin, najzeno zapusti in se vrne k mati.

Andrej pa je ostal pri svoji mladi in lepi zeni. Skusal je mater spriznati z njo, a bilo je vse zmanj. Ko je mati nedavno izvedela, da je snaha v blagoslovjenem stanju, je dozorel v njej blazni sklep, da se svoje dozdevne ravninje v sinovi ljubezni iznebi. Povabilo je Antonietto na skupen avtomobilski izlet, čemur se je snaha z veseljem odzvala, ker se je nadejala, da je to prvi znak zblizanja. Z izleta se je vrnila mrtva, ker jo je tašča na potu ustreila.

NOGAVICE

TRADE MARK
Znamko in žigovi
„KLJUČ“
načboljše, načtrpežnejše,
zato načenejše

Žrebanje nepreklicno

1. novembra 1926

Kupujte srečke v prid Sokolskemu domu v Šiski!

MOŽEM DELA!

Za nogo neprikladni čevlji omejujejo Vašo sposobnost, preprečujejo uspeh pri delu in škodijo Vašemu zdravju.

Naš model 3967

od I-a Boxa na rom
šivani, črni ali rumeni

Dinarjev

269-



zadošča vsem zahtevam. urešnjuje naše napore, da Vam moremo postreči. Kdor more za sedaj nabaviti same en par čevljev, naj izbere samo ta model.

Rata

RAZPIS.

Hrvatski Sokol Wilsonov v Zagrebu razpisuje mesto za učitelja telovadbe.

Ponudniki za to mesto naj pošljajo svoje ponudbe na upravni odbor Hrvatskega Sokola Wilsonovega v Zagrebu, Wilsonov trg št. 5, najkasneje do 1. dec. 1926 ter naj svojim prošnjam odnosno ponudbam prilože sledenča dokazila:

1. potrdilo o slovenskem poreklu,
2. spričevala o teh šolskih zavodov, ki so jih obiskovali edinoščno absolvirali,

3. potrdilo, kako dolgo so v kakem sokolskem društvu delovali v svojstvu vaditelja ali učitelja,

4. potrdilo, da so z uspehom dovršili župni ali savezni sokolski tečaj in da so usposobljeni za srednješolskega učitelja telovadbe,

5. da poznajo češki jezik vsaj toliko, da morejo slediti telovadni literaturi češkega Sokolstva.

Točne pogoje in pojasnila dobe v tajništvu Hrvatskega Sokola Wilsonovega.

Upravni odbor.

Stare kovine
srce vrste pladje obložje,
Stralkovske. Za-
treb. Medulčeve ul. 20

Pozor čevljariji!

Gornje delo vseh vrst
čevljev dobiti - dobre
in solidno izvršene -
po najnižjih cenah pri
Marchiotti, trgovina:
usnjem, Ljubljana, Sv.
Petra cesta 30. 123/1

Starine:

tabernaklje, sekretarje,
garniture, komode, ste-
kla, srebro, porcelan itd.
kupujem po ljubljanskih
cenah. - Brze ponudbe
z natančnim popisom in
navedbo cene na: Julij
pl. Huebmershoen - Sil-
bermann, Zagreb, Illica
131 a. 1476

Javna dražba krašnega pohištva
bo v sredo, 3. novembra
ob dveh ponoidac v skla-
du štuški spredicijas türke
Ranžinger v Ljubljani,
Vojščka ulica. - Prodaja
je bo med drugim:

kompletna spalnica z 2 po-
steljama, elegantna spalnica
z 1 posteljo, krasna jedilnica,
pisarniška oprema, usmjeni-
točki, slike, preoroge, po-
samezni deli pohištva itd.
**Interesenti za boljše po-
hištvo se vabijo!**

Ivan Magdič
kroat
JUBLJANA, Gledališka ul.
se opiporača za esensko
se-ono 143-1

Andraž pa je ostal pri svoji mladi in lepi zeni. Skusal je mater spriznati z njo, a bilo je vse zmanj. Ko je mati nedavno izvedela, da je snaha v blagoslovjenem stanju, je dozorel v njej blazni sklep, da se svoje dozdevne ravninje v sinovi ljubezni iznebi. Povabilo je Antonietto na skupen avtomobilski izlet, čemur se je snaha z veseljem odzvala, ker se je nadejala, da je to prvi znak zblizanja. Z izleta se je vrnila mrtva, ker jo je tašča na potu ustreila.

Tašča in snaha

Pretresljiva drama se je odigrala nedavno v Franciji in razburja francosko javnost. Rauha bogatega in uglednega pivovarnarja Lefevore je v bližini Lille na avtomobilskem izletu ustreljila svojo snaho Antonietto, mlado ženo svojega sina Andreja, notarja v Fournessu. Antonietta je bila v blagoslovljenejšem stanju. Rodbina je sprva poskušala naslikati njeno smrt kot tragično nesrečo, preiskava pa je kmalu dognala grozno istino in tašča je priznala, da je ustrelila svojo snaho. Bila je aretirana, a podrobnošči strahovite drame tudi preiskovalnemu sodniku ni hotela povediti ničesa.

Marija Lefevore je bila zelo pobožna in je živila v zelo ugodnih finančnih razmerah. Blazno je ljubila svojega edinstvenega sina Andreja in se je zato dolgo upirala njegovi poroki z Antonietto. Po poroki jo je prijela silna ljubosumnost, ki se je spremenila v slepo sovraštvu. To se je še bolj pogliblo, ker se je tašči, znani po svojem skopuštvu, zdelo, da je sinova žena preveč razširjena. Nepristan je zato nadlegovala sin, najzeno zapusti in se vrne k mati.

Suhé gobe
Ia, kvalitetne, nač se povzročeno
offerijo tvrdki E. Vajda, Čakovec,
Medjimurje. 161/1

Premog - drva
ILIRIJA, Kraja Petra trg 8. -
Telefon 220. T-53

Sobaricu

mlada, vješča poštena, 18 do 24
godina staru, vrlo snažnu i čistu
nemu govor slovenski nemšči
za malu obitelj, vrlo dobra kuča
- Ponude na Schwarzu drug
Zagreb. Preradovčeva ul. 1

Stare kovine

baker, svinec kositer, medenino,
aluminij, cinkovo pločevino, akumulatorje
olote etc. kupuje in
plača najbolje: Yerc Komercijalna
država Ljubljana, Kongresni trg 9

Kupujem

madžarske, nemške in avstrijske
obveznice, obligacije, prioritete,
državne dolgove, mestna posovina
itd. itd. bančni osredotočec
Arnold EHRENTEIL
Budapest V Sziss utca 28

Povzetni prodajalec sreček državne
razredne loterie

Drag. R. Kolaković

BEograd
prodaja na veliko in malo. Naj-
bolje urejena poslovica te vrste
Daje najugodnejše pogode za pro-
dajo sreček. Stužbeni načrzi z na-
vodom pošljem vsakemu brez
plačila. 421-1

Povzetni prodajalec sreček državne
razredne loterie

Drag. R. Kolaković

prodaja na veliko in malo. Naj-
bolje urejena poslovica te vrste
Daje najugodnejše pogode za pro-
dajo sreček. Stužbeni načrzi z na-
vodom pošljem vsakemu brez
plačila. 421-1

Ivan Bricelj, Ljubljana

Najstarejša slovenska plesarska
in likarska delavnica
Južna cesta 12 in Gospodarska
četrtna cavačna "Europe"

Se priporoča. - Izvršite točna,
cene zmerne. 1-1

Izšla je Glasnikova

VELIKA PRATIKA

a navadno eto 192.

ki ima 355 dni.

"VELIKA PRATIKA" je
najstarejši slovenski ameri-
čki koledar, ki je bil
že ob naših predradov naj-
bolj upoštevan in je še
danes najbolj obrajtan.

etočna občinska izdaja se od-
čuje po bogati vsebin in alkali.
Opozorjam na davne spise, ko-
je mora vse citati, da bo vedel,
kaj smo plačevali nekaj, kaj tu
kotoli smo plačevali doberi de-
sti Slovenija.

Dobi se v vseh trgovinah
po Sloveniji in stare 5 D.

Kjer bi jo ni bilo dobiti
nai se naroči po dopisnicu
pri.

1. Blasnika nast.

Ljubljana in litografiji zavod

Ljubljana, Breg 15/12

1. Blasnika nast.

Ljubljana in litografiji zavod

Ljubljana, Breg 15/12

1. Blasnika nast.

Ljubljana in litograf